

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 15CoE/445/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4313208461
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 12. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Bzdúšek
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2014:4313208461.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v exekučnej veci oprávneného: PRO CIVITAS, s.r.o., Astrová č. 2/A, Bratislava, IČO: 45 869 464, zastúpeného: verita s.r.o., advokátska kancelária so sídlom Karpatská 18, Bratislava, IČO: 35 940 875, proti povinnej: J. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XXX/XX, H., o vymoženie sumy 2.341,38 eura s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Levice č. k. 3Er/561/2013-12 zo dňa 20.05.2013, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie Okresného súdu Levice č. k. 3Er/561/2013-12 zo dňa 20.05.2013 p o t v r d z u j e .

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa napadnutým uznesením zamietol žiadosť súdneho exekútora JUDr. Ing. Jána Gaspera, PhD., so sídlom exekútorského úradu K. Mikszatha č. 268, Rimavská Sobota, o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie doručení súdu prvého stupňa dňa 29.04.2013.

Svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 41 ods. 2 písm. d), § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len Exekučný poriadok), § 40 ods. 1, § 45 ods. 1, 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZoRK“), § 39, § 52, § 53 ods. 1, 2, 3, 4, 5, § 54 ods. 1, 2, Občianskeho zákonníka, ustanoveniami Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

Súd prvého stupňa uviedol, že oprávnený sa návrhom na vykonanie exekúcie domáhal voči povinnej vykonania exekúcie na zaplatenie 2.341,38 eura s príslušenstvom, na podklade exekučného titulu, ktorým je rozhodcovský rozsudok sp. zn. IDC12100551 zo dňa 11.11.2011 vydaný Stálym rozhodcovským súdom zriadeným pri ROZHODCOVSKÁ, ARBITRÁŽNA A MEDIAČNÁ, a.s. so sídlom v Bratislave, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 22.02.2012 a vykonateľnosť dňa 26.02.2012. Uvedeným exekučným titulom rozhodca zaviazal povinného zaplatiť oprávnenému sumu 2.341,38 eura s príslušenstvom a nahradiť trovy rozhodcovského konania a to všetko do troch dní od právoplatnosti rozhodcovského rozsudku. Právny vzťah medzi právnym predchodcom oprávneného Poštovou bankou, a.s. a povinnou vznikol na základe Zmluvy o úvere zo dňa 20.03.2008, ktorým oprávnený poskytol povinnej úver vo výške 80.000,-- Sk, pričom povinná sa zaviazala tento úver splácať v mesačných splátkach po 2.266,-- Sk. Z odôvodnenia predmetného rozsudku vyplýva, že si povinná svoj záväzok vyplývajúci zo zmluvy riadne a včas neplnila. Súd uviedol, že rozhodcovská doložka je súčasťou VOP. V zmysle bodu 10.2 Všeobecných obchodných podmienok sa banka a klient dohodli, že všetky spory, ktoré vznikli alebo vzniknú zo ZoÚ a OP budú riešené dohodou. V prípade nedosiahnutia dohody bude spor bude prejednávať a rozhodovať rozhodcovský súd zriadený pri spoločnosti ROZHODCOVSKÁ, ARBITRÁŽNA A MEDIAČNÁ. Toto rozhodnutie bude konečné a miestom konania bude Bratislava. Podľa názoru súdu bolo však dojednanie rozhodcovskej doložky v spotrebiteľskej zmluve neprijateľnou podmienkou, ktorá je zmysle §53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná. Svoj názor súd opiera o to, že spotrebiteľ sa v porovnaní s dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o

vyjednávaci silu, ale aj úroveň informovanosti, a táto situácia ho vedie k prístupiu na podmienky vopred pripravené dodávateľom bez toho, aby mohol podstatným spôsobom ovplyvniť ich obsah. Aj v predmetnom prípade povinná nemala možnosť podstatným spôsobom obsah predmetnej zmluvy ovplyvniť, nakoľko jej súčasťou sú aj všeobecné obchodné podmienky. Povaha zmluvy je teda adhézna, tzn. spotrebiteľ ju mohol prijať buď ako celok, resp. odmietnuť. Obsah rozhodcovskej doložky bol dodávateľom vopred pripravený. Len veľmi ťažko možno predpokladať, že si spotrebiteľ bol vedomý všetkých dôsledkov, ktoré so sebou dojednanie rozhodcovskej doložky nesie. Vzhľadom k uvedenému súd preskúmal rozhodcovský rozsudok spolu s návrhom na vykonanie exekúcie a žiadosťou súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a dospel k záveru, že rozhodcovská doložka je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, nakoľko zmluvná podmienka v štandardnej formulárovej zmluve alebo vo všeobecných obchodných podmienkach inkorporovaných do takejto zmluvy, ktorá nebola spotrebiteľom individuálne dojednaná a ktorá vyžaduje od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní, bráni tomu, aby na základe nej vydaný rozhodcovský rozsudok na návrh dodávateľa mohol byť exekučným titulom na udelenie poverenia pre exekútora. Dojednanie rozhodcovskej doložky a následné konanie pred rozhodcovským súdom viedli vo svojich dôsledkoch k tomu, že spotrebiteľovi bola odoprená ochrana, ktorú mu poskytujú ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a tiež smernice 93/13/EHS. Na základe uvedeného súd žiadosť súdneho exekútora JUDr. Ing. Jána Gaspera o udelenie poverenia zo dňa 29.04.2013 zamietol.

Proti tomuto uzneseniu podal oprávnený v zákonom stanovenej lehote odvolanie, dôvodiac tým, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, ako aj tým, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a účastníkovi konania - oprávnenému sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom. Vzhľadom na to, že právoplatný rozhodcovský rozsudok má rovnaké účinky ako rozsudok všeobecného súdu, bol toho názoru, že účinky rozhodcovského rozsudku majú ten dôsledok, že exekučný súd musí s takýmto rozsudkom nakladať rovnako ako s rozsudkom všeobecného súdu. V opačnom prípade by porušil zásadu rovnocennosti a neprípustne uplatnil rozdielny procesný postup. Konkrétne to podľa neho znamenalo, že rozsudkom rozhodcovského súdu je exekučný súd viazaný rovnako, ako je viazaný rozsudkom všeobecného súdu. Vyplýva to z § 159 ods. 2 OSP, v zmysle ktorého výrok právoplatného rozsudku je záväzný pre účastníkov a pre všetky orgány, čo platí aj v prípade, ak ide o rozsudok rozhodcovského orgánu. Mal za to, že v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie nie je exekučný súd oprávnený posudzovať vecnú správnosť (skutkové a právne závery) rozsudku všeobecného súdu, ani rozsudku rozhodcovského súdu. Dodal, že exekučný súd nedisponuje právomocou rušiť či meniť rozhodnutie, ktoré je exekučným titulom, a to ani v prípade pasívneho správania účastníka v konaní, v ktorom bol exekučný titul vydaný, nemôže exekučný súd naprávať prípadné chyby a nedostatky exekučného titulu. Konštatoval, že z ustanovenia § 45 ods. 1 písm. c) zákona č. 244/2002 Z. z. vyplýva, že rozpor s dobrými mravmi je viazaný na plnenie, a nie iba na to, či samotná zmluva obsahuje neprijateľnú podmienku; nie každá skutočnosť hodnotená ako neprijateľná podmienka spôsobuje aj rozpor plnenia s dobrými mravmi. Rozhodujúce podľa neho bolo len to, či plnenie, ktoré má byť vykonané odporuje alebo neodporuje dobrým mravom; len tento zákonný dôvod umožňuje zastaviť exekučné konanie. Poukázal tiež na to, že úverová zmluva, ktorej plnenie je predmetom konania, predstavuje štandardnú úverovú zmluvu, ktorou bol poskytnutý úver bankou, ktorá bola zriadená a pôsobí v Slovenskej republike v súlade s ustanoveniami zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a podlieha dohľadu Národnej banky Slovenska, teda nejde o žiadny nebankový subjekt mimo dohľadu národnej banky. S uvedenými závermi sa stotožnil aj Generálny prokurátor Slovenskej republiky, ktorý v obdobnej veci podal mimoriadne dovolanie a žiadal napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Poukázal tiež na záver uznesenia Najvyššieho súdu SR pod sp. zn. 3M Cdo/11/2010 zo dňa 26.09.2011 a nálezy Ústavného súdu. Zároveň uviedol, že zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o úvere v ustanovení § 93b ods. 1 zakotvoval povinnosť bánk ponúknuť svojim klientom neodvolateľný návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy o tom, že ich prípadné vzájomné spory z obchodov (teda i zo zmlúv o úvere) budú rozhodnuté v rozhodcovskom konaní stálym rozhodcovským súdom zriadeným podľa zákona o rozhodcovskom konaní. Dodal, že text rozhodcovskej doložky neobsahoval žiadnu alternatívu k rozhodcovskému konaniu v súlade so zákonnou definíciou rozhodcovskej zmluvy v § 3 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z. i s ustálenou praxou v odbore. Rozhodcovská doložka bola naformulovaná a dojednaná na základe splnenia zákonnej povinnosti banky a ako taká nemôže predstavovať neprijateľnú podmienku, a preto navrhol, aby príslušný súd napadnuté uznesenie v celom rozsahu zmenil tak, že žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vyhovie, alternatívne, aby

príslušný súd napadnuté uznesenie v celom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Krajský súd v Nitre ako odvolací súd podľa § 10 ods. 1 OSP vec prejednal podľa § 212 ods. 1 OSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP a po preskúmaní napadnutého rozhodnutia dospel k záveru, že napadnuté uznesenie je potrebné ako vecne správne potvrdiť.

Z obsahu spisu vyplýva, že súdny exekútor JUDr. Ing. Ján Gasper, PhD. so sídlom Kálmána Mikszatha 268, Rimavská Sobota, doručil dňa 06.05.2013 Okresnému súdu Levice žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Oprávnený sa návrhom na vykonanie exekúcie domáhal voči povinnej vykonania exekúcie na zaplatenie 2.341,38 eura s príslušenstvom, na podklade exekučného titulu, ktorým je rozhodcovský rozsudok sp. zn. IDC12100551 zo dňa 11.11.2011 vydaný Stálym rozhodcovským súdom zriadeným pri ROZHODCOVSKÁ, ARBITRÁŽNA A MEDIAČNÁ, a.s. so sídlom v Bratislave, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 22.02.2012 a vykonateľnosť dňa 26.02.2012. Uvedeným exekučným titulom rozhodca zaviazal povinného zaplatiť oprávnenému sumu 2.341,38 eur s príslušenstvom a nahradiť trovy rozhodcovského konania a to všetko do troch dní od právoplatnosti rozhodcovského rozsudku.

Právny vzťah medzi právnym predchodcom oprávneného Poštovou bankou, a.s. a povinnou vznikol na základe Zmluvy o úvere č. 4403694308 zo dňa 20.03.2008, ktorým oprávnený poskytol povinnej úver vo výške 80.000,- Sk, pričom povinná sa zaviazala tento úver splácať v 60 mesačných splátkach po 2.266,- Sk. Z odôvodnenia predmetného rozsudku vyplýva, že si povinná svoj záväzok vyplývajúci zo zmluvy riadne a včas neplnila. V odôvodnení sa ďalej uvádza, že právomoc rozhodcovského súdu je založená rozhodcovskou doložkou obsiahnutou v čl. 10.2 Zmluvy o úvere.

V zmysle bodu čl. 10.2 Zmluvy o úvere sa zmluvné strany zmluvy o úvere dohodli, že akékoľvek spory vzniknú zo ZoÚ a OP, budú riešené dohodou. V prípade nedosiahnutia dohody Klient prijíma návrh Banky na riešenie vzájomných sporov vzniknutých na základe alebo súvisiacich s ZoÚ a OP, vrátane sporov o ich platnosť, výklad a zánik, v rozhodcovskom konaní pred Stálym rozhodcovským súdom zriadenom pri spoločnosti ROZHODCOVSKÁ, ARBITRÁŽNA A MEDIAČNÁ, a.s., IČO:35862882, zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, oddiel:Sa, vložka č. 3157/B (RAM) podľa jeho vnútorných predpisov. Strany sporového konania sa rozhodnutia RAM podradia s tým, že toto rozhodnutie bude pre nich konečné a záväzné. Miestom rozhodcovského konania je Bratislava.

Podľa § 219 ods. 2 OSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav a z takto zisteného skutkového stavu urobil aj správny právny záver a svoje rozhodnutie aj správne odôvodnil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého uznesenia, a preto s poukazom na ustanovenie § 219 ods. 2 OSP sa v odôvodnení tohto rozhodnutia obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia bez toho, aby odvolací súd tieto dôvody opakoval.

Odvolací súd na zdôraznenie správnosti má za potrebné predovšetkým poukázať na to, že právna úprava spotrebiteľskej zmluvy je v našom právnom poriadku obsiahnutá v ustanovení § 52 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Podmienkou pre posudzovanie zmlúv ako spotrebiteľských je skutočnosť, že zmluvnými stranami sú dodávateľ a spotrebiteľ, pričom jej charakteristickým znakom je to, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom za podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ bez možnosti spotrebiteľa tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Charakteristickým znakom týchto zmlúv je to, že sú spravidla vopred pripravené na formulároch a nie je vytvorený priestor na dojednanie obsahu týchto zmlúv alebo ich zmien. Súd prvého stupňa preto správne posúdil predmetný právny vzťah ako spotrebiteľský, na ktorý sa musí použiť spotrebiteľské právo.

V tomto smere je potrebné poukázať aj na ustanovenia § 45 ods. 1 a 2 zákona o rozhodcovskom konaní v spojení s ustanovením § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. V zmysle týchto ustanovení, v prípade, ak je exekučným titulom rozhodcovský rozsudok, exekučný súd pri rozhodovaní o žiadosti súdneho

exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie musí posudzovať aj to, či bol rozhodcovský rozsudok vydaný v súlade so zákonom o rozhodcovskom konaní a či nie sú naplnené dôvody na zastavenie exekúcie podľa § 45 ods. 1 a 2 zákona o rozhodcovskom konaní. Ak by exekučný súd tieto dôvody zistil, musí exekúciu zastaviť. V prípade, ak by takéto dôvody súd zistil už v štádiu rozhodovania o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie môže žiadosť o udelenie poverenia podľa ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku zamietnuť, nakoľko by bolo nelogické vydať poverenie a následne exekúciu zastaviť.

Súd prvého stupňa preto v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v spojení s § 45 ods. 1 a 2 zákona o rozhodcovskom konaní správne preskúmal nielen žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie, exekučný titul, ale aj zmluvu o úvere, a to v súlade s ustanoveniami, ktoré upravujú spotrebiteľské vzťahy, nakoľko predmetná zmluva o úvere môže obsahovať viaceré neprijateľné podmienky.

Podľa názoru odvolacieho súdu jednou z neprijateľných podmienok tak ako správne ustálil aj súd prvého stupňa v napadnutom rozhodnutí, je aj samotná rozhodcovská doložka (uvedená v článku 10.2 obchodných podmienok pre úver, z ktorého rozhodcovský súd odvodil svoju právomoc), ktorá akákoľvek, bez ohľadu na jej formu a znenie obsiahnutá v zmluve uzatvorenej medzi dodávateľom a spotrebiteľom je podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka neprijateľnou podmienkou, ak spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa a nebola individuálne dojednaná. Takáto rozhodcovská doložka je preto podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná. V predmetnom exekučnom konaní ide o tento prípad. Značná nerovnováha v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa bola spôsobená aj tým, že spotrebiteľovi bolo zároveň týmto postupom odňaté právo brániť sa a podať žalobu alebo akýkoľvek iný opravný prostriedok na všeobecný súd, pričom ide o právo spotrebiteľa upravené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky) a taktiež nebola individuálne dojednaná, spotrebiteľ - povinný si ju nemohol osobitne vyjednať a nemal reálnu možnosť ovplyvniť jej obsah.

Odvolací súd preto považuje celý postup od rozhodcovskej doložky až po rozhodcovský rozsudok za prejav zneužitia práv dodávateľa. Ide o také konanie dodávateľa, ktorý si vlastne takýmto postupom zaobstará ekvivalent rozsudku súdu takmer na akékoľvek plnenie zo zmluvy, pričom výkon práv oprávneného - dodávateľa podľa predmetnej rozhodcovskej doložky, ktorá je neplatná, považuje odvolací súd za nezlučiteľný s dobrými mravmi a právnou úpravou ochrany spotrebiteľa. Preto odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa správne už v štádiu rozhodovania exekučného súdu o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie aplikoval ustanovenie § 45 ods. 1 a 2 zákona o rozhodcovskom konaní, nakoľko súdny exekútor žiadal vykonať exekúciu na podklade exekučného titulu, ktorý vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti (neplatnú rozhodcovskú doložku) ani nemal byť vydaný. S poukazom na charakter predmetnej rozhodcovskej doložky rozhodcovský súd nemal ani právomoc rozhodovať spor účastníkov konania. Súd prvého stupňa preto taktiež správne zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie ako celok.

Odvolací súd sa tak nestotožňuje ani s jedným z odvolateľových tvrdení, a preto napadnuté rozhodnutie podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil ako vo výroku vecne správne.

Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.